

เทียบเคียงรูปภาษาและวิจารณ์คำทอง

ระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยชี้ว่า ชนชาติไทยเคยมีถิ่นฐานอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน เคนกักกอสัมพันธ์กับจีนทั้งในทาง เป็นมิตร และศัตรูกัน นับเวลาช้านาน นักปราชญ์ทางภาษาบางคนจึงสันนิษฐานภาษาไทยกับจีน น่าจะสืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษเดียวกัน ทั้งนี้ก็ของอาศัยสัง เภษวิทยา (MORPHOLOGY) และคำพูดในภาษาเป็นแนวประกอบการพิจารณาอีกชั้นหนึ่งตามหลักการแบ่งตระกูลภาษา วิศนัย ไทกล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง " ภาษาและการศึกษาภาษา " ว่า " สมมุติว่าเราพบภาษาชนเผ่าใดก็ตามทางใดก็ตามมีอยู่ทั่วไป ในจีนบ้าง ออฟริกา บ้าง และอเมริกาบ้าง เราไม่มีสิทธิ์ที่จะกล่าวว่า ภาษาเหล่านั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง เป็นญาติกันในทางภาษาและเป็นภาษาเดียวกัน แต่เมื่อเราพบภาษาเหล่านั้นมารวมกันอยู่เป็นกลุ่มเดียวกันในทวีปเดียวกัน เราก็ออกเชื่อไม่ได้ว่า มันเป็นคนตระกูลภาษาเดียวกัน และความแตกต่างแม้จะมีบ้างก็เป็นส่วนปลีกย่อย เช่น คำพูด หรือเสียงพูดอันเป็นผล เกิดจากความแตกต่างในเรื่องความเป็นอยู่และความเจริญของบ้านเมือง ทั้งนี้เมื่อไคนำมาและความเจริญของบ้านเมือง " (๑) ทั้งนี้เมื่อไคนำมาพิจารณาภาษาไทยและจีนก็จะพบว่ามีส่วนร่วมกันทั้ง ๒ ประการ ประการแรก มีรูปภาษาเป็น ภาษาคำโดดอย่างเดี่ยว (MONOSYLLABIC LANGUAGE OR ISOLATING LANGUAGE) เช่นเดียวกัน กล่าวคือ คำแต่ละคำมีทวิภาคเดี่ยว และบรรยายความคิดกันอย่างสมบูรณ์ เช่น นิ่ง นอน กิน ทำ ฝน ชาติ แต่อาจมีข้อควรระวังว่า ภาษาไทยที่พูดกันอยู่ในปัจจุบันนี้ มีคำหลายประเภทอยู่เป็นอันมาก ทั้งนี้ต้องเข้าใจก่อนว่า ภาษาไทยปัจจุบันนี้เป็นภาษาที่ไม่บริสุทธิ์เสียแล้ว ไคน์สมปะปนกับภาษาในตระกูลมอญ - เขมร มีภาษาเขมร เป็นส่วนใหญ่ อันเป็นภาษาคาวคำ (AGGLUTINATIVE LANGUAGE) ตั้งแต่เริ่มอพยพจากประเทศจีนลงมาอยู่ในแหลมอินโดจีนเป็นชั้นต้น เป็นธรรมชาติของชาติที่อยู่ใกล้ติดต่อกันก็ต่างต่างหยิบยืมภาษา

กันใช้ ภาษาไทย มีคำเขมรซึ่งเป็นคำหลายพยางค์เข้ามาผสมอยู่ด้วยไม่น้อย เช่น คำเนิน เจริญ สำราญ เสวย เขมย ฯลฯ และภาษาเขมรก็ได้นำเอาคำไทยไปใช้ในภาษาของตนเช่นเดียวกัน นอกจากนั้นไทยยังได้นำวิธีปรับปรุงคำตามแบบเขมร คือ การลงคำเติมหน้าและคำเติมกลาง หรือที่เรียกว่า แผลง ซึ่งเป็นวิธีสร้างคำในภาษาของเขามาใช้ เช่น "ท่า" ก็เติมกระ เป็น "กระท่า" "ทวง" ก็เติม ประ เป็น "ประทวง" "เกิด" ก็เติมกลางหรือแผลงเป็น "กำเนิด" (K-UMN-IRT) ฯลฯ อันนี้ก็เป็นการยืมคำอีก เพราะเขมรเป็นชาติที่มีความเจริญมาก่อน และในตอนนั้นมีอำนาจเหนือไทย ไทยนับถืออารยธรรมของเขา ก็ยอมตองนำเอาขนบธรรมเนียม ตลอดจนภาษาของเขามาใช้ อย่างไรก็ตาม การยืมคำนั้นอาจยืมกันได้ แต่การที่จะมีรูปภาษามาใช้ด้วยยอมทำไม่ได้ ดังนั้น ภาษาไทยในตอนนี้ถึงหากจะหมดลักษณะเป็นคำพยางค์ก็ยังคงรักษารูปภาษาคำโดดไว้ได้ นอกจากภาษาในตระกูลมอญ - เขมรแล้ว ภาษาไทยยังได้รับอิทธิพลจากภาษาบาลี สันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาที่ประกอบด้วยรูปมีวิภคณ์ปัจจัย อันที่จริง คำในภาษาบาลีสันสกฤตได้เข้ามาอยู่ในภาษาไทยโดยมากตามเข้ามาทางภาษามอญและภาษาเขมรมาที่หนึ่งแล้ว เพราะพวกอินเดียเป็นครูนำเอาวัฒนธรรม ความเจริญในทางศาสนา ศิลปวิทยาการมาเผยแพร่แก่มอญและเขมร ในชั้นที่ ๒ นี้ เป็นสมัยที่ไทยพ้นจากอิทธิพลของเขมร และโคจร รอบครองดินแดนอันเป็นประเทศไทยในปัจจุบันไว้ได้ทั้งหมด ช้าในบางคราวยังได้เคยมีอำนาจเหนือเขมร เสียอีก ตอนนี้องเองเป็นตอนที่ไทยน่าจะคิดถึงต่อกับชาวอินเดียโดยตรง ชาวอินเดียได้นำเอาศาสนาทั้งพราหมณ์ และพุทธ และศิลปวรรณคดีเข้ามาสั่งสอนให้แก่คนไทย ดังนั้น จึงยอมเป็นสิ่งแน่นอน ที่ภาษาสันสกฤตอันเป็นภาษาวรรณคดี และภาษาของศาสนาพราหมณ์กับภาษาบาลีอันเป็นภาษาทางศาสนาพุทธ ได้เข้ามามีอิทธิพลเต็มที่ในภาษาไทย ภาษาไทยรับเอาคำบาลี สันสกฤต มาเพิ่มจำนวนคำในภาษาเป็นอันมาก คำไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ถ้าจะพิจารณาสืบสาวหาที่มาของมันแล้ว จะพบว่าจำนวนคำไทยแท้ที่อยู่เกือบไม่ถึงครึ่งจำนวน แม้คำธรรมดาสามัญ เช่น ทุกข์ สุข ญาติ คุณ บุญ โทษ สงสาร ฯลฯ ก็ไม่ใช่เป็นคำไทยแท้ ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะคำไทยแท้ไม่สามารถติดต่อกันกับอำนาจของคำต่างประเทศเหล่านั้นได้ ที่ศูนย์กลางไม่มีปรากฏใช้ในภาษาก็มี ที่ปรากฏมีนะ เพราะแค่ในหนังสือวรรณคดีเก่าๆก็มี ที่ยังคงใช้อยู่แต่ความหมายกลายเป็นไปก็มาก และที่เหลืออยู่แต่บางถิ่นก็เป็นจำนวนไม่น้อย คำเหล่านี้ เราจะค้นได้

ก็แต่จากภาษาไทยถิ่น และภาษาจีนอันเป็นภาษาในตระกูลเดียวกับภาษาไทย ภาษาจีนนั้น ไม่ได้ติดต่อกับภาษาซึ่งอยู่คนละตระกูลอย่างใกล้ชิด จึงคงลักษณะรูปภาษาคำพยางค์เดี่ยวไว้ได้ เมื่อใดทำความเข้าใจเรื่อง ความไม่บริสุทธิ์ของภาษาไทย ดังนี้แล้ว จะโคกกล่าวถึงรูปภาษาไทยและจีนต่อไป

เมื่อกล่าวว่ คำไทยเป็นคำพยางค์เดี่ยวนั้น ในที่นี้หมายถึง คำสามัญที่มีใช้อยู่ในภาษาแต่ครั้งดั้งเดิม ได้แก่คำลำดับเครือญาติ คำนับ ๑-๓ คำเรียกชื่ออวัยวะต่าง ๆ คำที่เป็นกริยาอาการปรกติ และคำเรียกชื่อ สิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ เช่น ลม น้ำ ดิน ไฟ คำเหล่านี้ในภาษาไทยทุกถิ่นเป็นคำพยางค์เดี่ยวเหมือนกันหมด จะผิดกันบ้างก็แต่ที่เสียงของคำ เช่น เคื่อน เป็น เล่น หัว เป็น โท โร

ลักษณะพิเศษของภาษาไทย จีน ที่ต่างกับภาษาในตระกูลอื่น ๆ อย่างเห็นได้เด่นชัดก็คือ มีเกณฑ์แห่งการใช้เสียง (PHONETIC SYSTEM) ภาษาไทยและจีนเต็มไปด้วยเสียง ๆ คำ ๆ จนได้ชื่อว่า TONIC LANGUAGE ภาษาใช้วิภคต์ปัจจัย เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ก็นิยมใช้เสียงสูง ๆ คำ ๆ เช่นกัน แต่การใช้เสียงสูงต่ำ (INTONATION) ในภาษาเหล่านั้น เป็นเพียงลีลาแห่งเสียง ไม่ได้ทำให้คำแปลเปลี่ยนแปลงไปแต่ประการใด กล่าวคือ เสียงสูง ๆ คำ ๆ ที่ผิดกันไปในั้นแสดงความรู้สึก หรืออารมณ์ที่ต่างกัน เช่น ดีใจ เสียใจ หรือเน้นความ ฯลฯ

เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยเป็นส่วนสำคัญของแต่ละคำ เป็นความจำเป็นสำหรับที่จะให้เข้าใจกันได้ เท่า ๆ กับสระ หรือ พยัญชนะ แต่ละหน่วยมีความสำคัญในการสร้างรูปคำแต่ละคำ ทั้งนี้ก็โดยเหตุที่ภาษาไทยและจีน เป็นภาษาคำพยางค์เดี่ยว จำนวนคำที่ไขก็ย่อมจะมีน้อย เพราะไม่ได้ประกอบรูปศัพท์ด้วยการลงวิภคต์ ปัจจัยอย่างภาษาบาลี สันสกฤต และคำที่มีเสียงซ้ำ แต่ต่างความหมายย่อมมีมาก เช่น "มัน" อาจหมายถึงไม้ชนิดหนึ่งใช้รากเป็นอาหารก็ได้ หมายถึงลักษณะเป็นเงาก็ได้ หมายถึงสัตว์ก็ได้ เป็นบุรุษสรรพนามก็ได้ ภาษาวิภคต์ ปัจจัย (INFLECTIONAL LANGUAGE) ใช้วิธีสร้างคำใช้ โดยการลงอุปสรรคหรือปัจจัยลงที่ตัวธาตุ ทำให้มีคำใช้มากมายพอแก่ความต้องการ และไม่พองเสียงกันมากเหมือนคำไทย เช่น จาก "มธุ" ธาตุที่แปลว่า ตาย คำเดียวก็อาจลงวิภคต์ ปัจจัย ประกอบเป็นรูปศัพท์ได้มากมาย เป็นคนวางลง ณ ปัจจัย เป็นมรณ แปลว่า ความตาย ถาลง ค ปัจจัย เป็นมค แปลว่า ตายแล้ว ลงอุปสรรค อ เป็น อมร แปลว่า ผู้ไม่ตาย เทวคา และลบที่สุดแห่งตัวธาตุลง ณ ปัจจัย

เป็นนาร แปลว่า ผู้ชาย จึงนี้

แผนการองวิภคต ปัจจุบัน ภาษาตระกูลคำโดดบางก็เดียว สร้างคำ
ใหม่ากวบการใเสียงวรรณยุกต์ใ้ต่างกันออกไป คำใ้มีระดับเสียงมิกกัน แดละ
คำมีความหมายต่างกัน เช่น มัน หมัน มัน หมัน หรือ คำ คำ คำ จ้า มัน แปล
ว่า ใจดีคว มัน แปลว่า แนนอน เข้ม แปลว่า ไ้ทอที่จจะทำงานหรือกรงกันจ้าม
กัยคราน เข้ม แปลว่า เป็นอาการยึกปรกคที่ทำให้ไ้ไม่สามารถสียกันชู้ คำ แปลว่า
ตอบคำ คำ แปลว่า มีค คำแปลว่า จุนไว จ้า แปลว่า งามอบางคมคาย นอก
จากนั้นการใ้เสียงวรรณยุกต์ เป็นการแกใ้ชอชมกรองในเรื่ง คำพองเสียงควบ
วิธีใ้เสียงวรรณยุกต์สำหรับสร้างคำนี้ เลอแฟร์เฟ (LEFREVE) กล่าวว่ เป็น
วิธีการที่ง่าย และดูจะเป็นวิธีอย่างเด็ก ๆ แดทว่าแนบเนืบนและแนนอน (๑)

ลักษณะอันเด่นชัดประการหนึ่งของภาษาคำโดด ก็คือ การซ่อนคำ
ถึงหากจะใ้แกเรื่งเสียงพอง ควบการแปลงระดับเสียงเป็นเสียงต่าง ๆ เพื่อ
แบกความหมายแแล้ว ก็ยังคงมีคำที่องเสียง แดกลางความหมายอีก มีจำนวนนับ
ไม่ถวน เช่น คำ มัน ที่ใ้แปลงระดับเสียงใ้ต่างจาก มัน แลวก็ยังมีเสียงตอง
กันอีกหลายคำ เป็นคน มัน แปลว่า แนนอน มัน ที่แปลว่า ผู้ชอหญิงเพื่อเป็นภรรยา
หรือ ทาที่ แปลว่าทวงที่ ทา ที่แปลว่า คอย ทา แปลว่า แม่นำ (ดังปรากฏอยู่ใน
ภาษาไทยจาว ไทยไท ไทยยอน) หรือ ช้า หมายความว่า เป็นคำใ้แทนตัวผู้ถูก
คนที ๐ จ้า แปลว่า คนใ้ ฉ้า แปลว่า ทำใ้ไตลาย ค้า แปลว่า ราคา อีก
ประการหนึ่ง คำๆเดีวกัน ไ้บคนละด้น ออกเสียงวรรณยุกต์ไม่เหมือนกัน เช่น
ไทยภาคเหนือออกเสียง น่อง เป็น น่อง ออกเสียง ดิน เป็นดิน ดังนี้เป็นกัน
วิธีแกใ้ชอชอนนี้ ก็ใ้บการซ่อนคำ กล่าวคือ เอาคำที่มีความหมายเป็นอย่างเดีว
กัน หรือ คล้ายคลึงกันมาเรื่งกันจ่า เพื่อให้คำหนึ่งเป็นคำแปลความหมายอีก
คำหนึ่ง เช่น ถอยคำ คำมีค คำจุน หรือทาที่ คอยทา ทาทาง หรือช้าจ่า ช้าทาษ
ฉ้าพัน ลุงคำ าล่า หรือ มันคง มันเขมาย มันทอง ไ้มัน เยื่อมัน เป็นต้น บาง
คำที่หากำชอนไม่ใ้ได้ หรือชอนแล้วความมึงไม่กระจาง ก็ใ้ชคำจ่าทวงนำหน้าออก
ลักษณะชนิด (CLASSIFIER) วางไว้ข้างหน้าอีก เช่น เจวมัน หัวมัน น้ำมัน
ดังนี้จะเข้าใจใ้ได้ทันที โดยไม่ผิดพลาด

ภาษาจีนก็มีลักษณะคล้ายคลึงกันนี้ เลอแฟรฟ (LE FREVE) ยกตัวอย่าง คำ 道 TAO ซึ่งมีความหมายหลายอย่าง ใดแก่ ชง เจ้าโตค นำถนน และคำ 路 LU ซึ่งแปลว่า เสอร์ทวย น้ําคาง ยานพาหนะ ปลอมแปลง ถนน วิถีที่จะทำในรู้งเข้าใจความหมายใดทันที ก็โดยนำเอาคำที่มีความหมายรวมกันมาเรียงกันเสอา คำหนึ่งจะอธิบายความหมายของอีกคำหนึ่งได้อย่างชัดเจน คำ TAO และ LU ต่างมีความหมายคำละหลายความหมายก็จริงอยู่ แต่เมื่อ TAO ตามหลังด้วยคำ LU เป็น TAO LU แล้วจะหมายความเป็นอย่างอื่นนอกจากถนนไม่ได้

นอกจากนั้น คำในภาษาไทยและจีนแต่ละคำ เมื่ออยู่ตามลำดับไม่บ่งหน้าที่และชนิด กล่าวคือ เราไม่อาจบอกแน่นอนได้ว่า คำนั้นเป็น คำนาม หรือ คำนั้นเป็นคำกริยา และอีกคำหนึ่งเป็นคำวิเศษณ์ จะรู้หน้าที่ของคำแต่ละคำได้ก็ต่อเมื่อได้เห็นตำแหน่งที่เรียงเข้ารูปเป็นประโยคเสียก่อน ยกตัวอย่างในภาษาจีนชาววางตุง TA แปลว่า ใหญ่ สูง อาจเป็นคุณศัพท์เมื่ออยู่หน้านาม ตามหลักการ เรียงลำดับคำในภาษาจีน เช่น TA JIN แปลว่า คนสูง (A TALL MAN) คนผู้ใหญ่ คือ โตเต็มที่แล้ว อาจเป็นคำกริยาก็ได้เมื่ออยู่ข้างหลังนาม เช่น JIN TA แปลว่า คนสูง (THE MAN GROWS หรือ THE MAN IS TALL) มีลักษณะสูง หรือเติบโต หรืออาจเป็นนามก็ได้ หมายถึง ความสูงของคน (THE HEIGHT OF THE MAN) ภาษาไทยก็มีลักษณะเช่นเดียวกันนี้ คำว่า สูง อาจทำหน้าที่เป็นคำนาม เป็นคุณศัพท์ หรือเป็นวิเศษณ์ก็ได้ สุดแล้วแต่การเรียงลำดับคำ ยึดกับภาษาจีนที่ว่า คำคุณศัพท์ของเราอยู่ข้างหลังนาม เช่น คนสูง เป็นคุณศัพท์ เขาสูงขึ้น สูงเป็นกริยา เขากระโดดสูง สูงเป็นวิเศษณ์ ลักษณะเช่นนี้ยึดกับภาษาที่ประกอบรูปมีวิภคณ์ ปัจจุบัน เป็นอันมาก ในภาษาชนิดนั้น คำทุกคำแสดงหน้าที่อยู่ในตัว เพราะแต่ละคำต้องเปลี่ยนส่วนทหาของคำเมื่อแสดงหน้าที่ต่างกัน เช่น เป็นคำกริยา มีรูปอย่างหนึ่ง เป็นคำนามมีรูปอีกอย่างหนึ่ง

อนึ่งหลักการเรียงลำดับคำตามตำแหน่ง (LAW OF POSITION)

เป็นหลักสำคัญที่สุดในไวยากรณ์ของตระกูลโคต โดยปรกติ ประธานอยู่หน้าประโยคถัดไปถึงกริยา แล้วถึงกรรมเป็นที่สุด ฉาเรียงยัดกัน ความหมายก็จะเปลี่ยนไป เช่น ในภาษาจีน 我打你 NGO TA NI แปลว่า ฉันตีเจ้า 你打我

NI TA NGO แปลว่า เจ้าถิ่น หรือในภาษาไทย ปลาถิ่นมด มีความหมายตรงกันข้ามกับมดกินปลา คำที่เป็นกรรม หรือประธาน ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปเพื่อแสดงหน้าที่ เหมือนในภาษาอังกฤษหรือบาลี เพราะเมื่อได้เห็นตำแหน่งของมัน เราก็อาจรู้หน้าที่ได้ทันที อนึ่ง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงส่วนท้ายของคำเพื่อแสดงเพศ พจน์ ใช้ใส่คำบอก เพศ เช่น หญิง ชาย ผู้ เมีย และคำบอกจำนวน เช่น มาก หลาย ลงไป นอกจากนั้นจะรู้เพศ พจน์ ของมันได้โดยสังเกตจากความ

อีกประการหนึ่ง ประโยค อนุประโยค หรือ วลี มีลักษณะคล้ายคลึงกันจนเกือบแยกไม่ออก ในภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษามีวิภक्ति ปัจจุบัน เมื่อใดที่ใดเห็นคำที่มีหน้าที่เป็นประธานสรรพนามอยู่ในประโยคควย ก็ารู้ได้ทันทีว่านั่นเป็นสังกรประโยค เพราะคำชนิดนั้น จัดไว้ทำหน้าที่เชื่อมสังกรประโยคโดยจะเพาะ ส่วนในภาษาไทย คำประธานสรรพนาม ที่ ผู้ อื่น ฯลฯ เมื่ออยู่ในที่อื่น ก็อาจแปลเป็นอย่างอื่นไปได้ เช่น ผู้ หมายถึงคน ที่ แปลว่า สถานที่ อันเป็นลักษณะนาม

คำกริยาในภาษาไทยหรือจีน ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงรูปหรือใส่คำที่แสดง กาล ภาลา เหมือนภาษามีวิภक्ति ปัจจุบัน เพราะอาศัยความเป็นเครื่องบอกเพียงพอแล้ว เช่น เมื่อวานฉันไปธุระ ก็ไม่จำเป็นต้องใส่คำว่า ใ้ เพื่อแสดงอดีตกาล

ที่ใดกล่าวมานี้ เป็นหลักทั่ว ๆ ไปของภาษาไทยและภาษาจีน ซึ่งเป็นภาษาตระกูลเดียวกัน มีรูปภาษาเป็นอย่างเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีข้อแตกต่างกันบ้างเพียงเล็กน้อย ซึ่งเป็นส่วนไม่สำคัญ ยิ่งเหลือที่จะกล่าวต่อไปอีก คือเรื่องที่ว่าภาษาไทยและจีนมีคำพ้อง ทั้งเสียง และ ความหมายอยู่เป็นจำนวนมาก ก็เมื่อเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ได้ยืนยันว่า ไทยกับจีนได้มีความสัมพันธ์กันมาช้านาน ดังนั้น จึงไม่มีข้อสงสัยว่า ไทยและจีน คงได้หยิบยืมคำกันใช้ตั้งแต่ครั้งที่ไทยยังมีถิ่นฐานอยู่ทางตอนใต้ของประเทศจีน แต่ใครจะเป็นฝ่ายยืมคำของใคร กอนั้นเป็นเรื่องที่ยากจะกล่าวลงไปไหนนอน เวลาล่วงมานานหลายร้อยปี จนกระทั่งไทยได้ขยายลงมาตั้งตัวอยู่เป็นปึกแผ่นอยู่ในแหลมอินโดจีน เสียงและความหมายของคำที่เคยใช้ร่วมกันก็ย่อมจะผิดเพี้ยนกันไปบางตามแต่เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม แต่ถึงอย่างไรก็ไม่ถึงแก่เสียเลยเสียทีเดียว ยังคงมีรูปเสียงและความหมาย

เพื่อให้จับเค้าได้บ้างว่า เป็นคำเดียวกัน คำไทยเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีคตินัยความหมายเลือนลาง หรือไม่มีที่ใช้ในภาษาร่วมสมัย ไปปรากฏใช้อยู่ในภาษาจีน บางคำก็มีเสียงตรงกัน บางคำก็เพี้ยนไปบ้าง ดังนั้นการที่จะพิจารณาคนควาที่มาของคำไทยบางคำจากภาษาจีน จึงเป็นทางช่วยให้เราใดคนพบความหมายของคำไทย บางคำที่ได้สูญหาย หรือกลายเป็นพวกสร้อยคำไป อนึ่ง คำจีนที่จะยกขึ้นมาพิจารณา ณ ที่นี้ จะถือคำในภาษากวางตุ้งเป็นเกณฑ์ ด้วยเหตุที่มีเสียงใกล้เคียงกับสำเนียงจีนโบราณ ซึ่งเคยติดต่อกันใกล้ชิดกับไทยในครั้งโน้น จะขออ้างคำกล่าวของพระยาอนุমানราชธรรมา เป็นข้อสนับสนุนดังต่อไปนี้

" คำจีนตามเสียงกวางตุ้งมีประโยชน์แก่การเทียบเคียง หาที่มาของคำไทย ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เพราะภาษาไทยเราแต่เดิมมา ก็ปรากฏอยู่แล้วว่า ใช้พูดกันอยู่ในประเทศจีนแต่ครั้งโบราณ ภาษาจีนที่ได้คำไปจากภาษาไทย เดิมก็คงมีอยู่ไม่น้อย เพราะฉะนั้นภาษาจีนตามสำเนียงโบราณ จะตรงตรงกับเสียงในภาษากวางตุ้ง เป็นส่วนมากทีเดียว ถึงจะยังพิสูจน์ไม่ได้ว่า ภาษาจีนกับไทยอาจมีกำเนิดมาจากภาษาคั้งเดิมเดียวกันก็ดี แต่โดยเหตุที่ไทยกับจีนเคยเคล้าคละปะปนกันมานาน จนแทบจะถือเอาได้ว่าเป็นภาษาเดียวกัน หากในตอนหลังคองทางเห็นกันออกไป นานวันเข้า สำเนียงที่พูดก็ผิดแผกเพี้ยนกันไปเอง ซึ่งแทบจะมองไม่เห็นว่ามีที่มาแห่งเดียวกัน นักปราชญ์ชาวตะวันตกสอบสวนจนได้ความว่าภาษากวางตุ้งเป็นภาษาเก่ากว่าเพื่อน เพราะรักษาเสียงเดิมไว้ได้ นี้ก็ย่อมจะมีประโยชน์ในการค้นหาหาความรู้เรื่องภาษาของเรา เพราะคำในภาษาไทยตรงเสียงกับคำกวางตุ้งนั้นได้มากมายไม่ใช่เป็นจำนวนน้อย ๆ จนน่าจะทำให้เห็นว่า กวางตุ้งกับเราอาจเป็นพวกเดียวกันมาแต่เดิมก็ได้ "

" ความที่นักปราชญ์ชาวตะวันตก ก็มีความเห็นเช่นนั้นยืนยันรับรองว่า รูปร่างของจีนกวางตุ้งคล้ายคลึงกับชนชาติไทย ซึ่งยังมีอยู่ในแดนใต้ของประเทศจีน "

.....
 บัณฑิตจะได้นำคำจีนกวางตุ้ง และคำไทยที่มีเสียงและความหมายพ้องกันมาไว้หาคำต่อไป

中曼 MAN หมาย ที่มั่งซึ่งทำด้วยผ้า มาน คำนี้ตรงกับคำไทย ทั้งเสียงและความหมาย นึกแต่เสียงวรรณยุกต์ซึ่ง เป็นสิ่งไม่สำคัญ

問 MAN หมั้น ทำความตกลงเพื่อขอหญิงเป็นภรรยา คำนี้ ก็ตรงกับคำ มั้น (หญิง) ในภาษาไทย

誑 MO, WU กวางตุง โหม ภาษากลาง หู แปลว่า คำ กล่าวหา การพูดเกินความจริง กล่าวถึงสิ่งที่ไม่จริง คำนี้ทั้งเสียงและความ หมายใกล้เคียงกับคำ โม โว ในภาษาไทย คุยโม คือ คุยอวดอ้างเกินความจริง ม. กับ ว. สัมพันธ์กันในระหว่างไทยถิ่น เช่น มาน ไทยใหญ่ว่า วาน ไทยคำ ที่ว่า มาน โว ก็แปลว่า พูดมาก พูดอวด

滿 MUN หม่น แปลว่า เต็ม บริบูรณ์ คำไทยว่า มูน มักใช้คู่ กับมาก เช่น มากมูน หรือมูนมอง

滅 MIT หมิต แปลว่า คัมไฟ ทำให้สิ้นไป มืด ถ้าเข้าคู่กับคำ หมอง 亡 เป็น หมิตหมอง 滅亡 แปลว่า คัมสูญหรือทำลาย ในภาษาไทย มีคำว่า มืด ใช้คู่กับ มืด เป็น มืดมืด แปลว่า มืดทั่วไป ไม่มีแสงสว่าง ถ้าคู่กับ คำ มวย เป็น มวยมืด แปลว่า ตาย ตัวอย่างที่ใช่ เช่น ในรามเกียรติ์ พระราช นิพนธ์รัชกาลที่ ๒

“ จะสังหารผลาญอายุอินทรชิต ไหมวยมืดชีวันบรรลัย ” (๑)

พระยาอนุমানราชชนโคสนนิษฐานคัพท มวย มอด วอดวาย ไว้ดังนี้

“ ภาษากวางตุงมีคำ 沒 อาน หมุด หรือ มุย ก็ได้ แปลว่า ตาย หมดสิ้น เสียไป

末 กวางตุงอาน หมุด แด่จิว มวด แปลว่า ที่สุด

滅 กวางตุงและแด่จิว อาน มืด แปลว่า สิ้นไป คัมไฟ ไหมมน้ำ

ทำลาย

ทั้ง ๓ คำนี้ใกล้เคียงกับคำ มวย หมด มอด มุดน้ำ และมวยมุด มวยมืดใน ภาษามทกลอน

.....

จะเห็นว่าในภาษาไทยต่าง ๆ มีคำที่คล้าย ๆ กันดังนี้

<u>ไทยไทย</u>	มอด	วอด	แปลว่า	มอด	คัมไฟ	ตายหมด	ถึงที่สุด
<u>ไทยนง</u>	มิด		แปลว่า	คัม			
<u>ไทยขาว</u>	มุด		แปลว่า	หมด			
<u>ไทยคำที่</u>	มอด		แปลว่า	คัม			
<u>ไทยอาหม</u>	บอด		แปลว่า	เสียตามองไม่เห็น			

คำพวก มวย มอด วอด บอด หมด มุด คูคล้ายจะมีที่มาแต่เดิมอันเดียวกัน

ภาษาจีนยังมีคำ 亡 กวางท้วงว่า หมอง แปลว่า หาย ตาย ถึงแก่ความแตกทำลาย มักเขาคูกับ มิด เป็น มิดหมอง แปลว่า ถึงความทำลาย ลมจม หรือเขาคูกับหมด เป็น หมดหมอง แปลว่า ความตาย คนตายเรียกว่า สีมอง หรือ แดจิว เป็น ชิววง จะเห็นได้ว่า เสียง บ. ม. ว. มักจะใช้เปลี่ยนแปลงกันได้ เช่น

<u>อาหม</u>	<u>ไทยไทย</u>	<u>คำที่</u>	<u>ไทยกลาง</u>
บาน	วาน	มาน	บาน
บิง	วัง	มิง	เมือง, เวียง

ไทยถือหลักสสารกลายเป็นเสียงนี้

<u>บ</u>	<u>ว</u>	<u>ม</u>
บวย	ววย (วาย)	มวย
มุด (มอด)	หุด (วอด)	มุด มอด หมด
มอด (มวง)	หอด (วาง)	หมอง

ดังนั้นจะเห็นว่า มวย กับ วาย ซึ่งแปลว่า ตาย ใกล้กันมาก มุด มอด บอด วอด หมด ก็มีเสียงใกล้เคียงกันและความหมายคล้ายกัน วาง ถ้าเทียบกับ หอด ซึ่งแปลว่า ตาย ก็ไปกันได้ วางในคำ วางวาย น่าจะแปลว่า คัม ตาย เช่นเดียวกับ วายปราณ (๑)

ในภาษาไทยเวียงจันทน์ มีคำ มุดมอด แปลว่า ทำลาย พิณาศ

มอด แปลว่า คัม มอดไฟ แปลว่า คัมไฟ มุดมอดหมดทั้งเมือง แปลว่า ประเทศ ถูกทำลายทั้งประเทศ

ตัวอย่างคำ มวยมอด ที่แปลว่า ตาย ในสังข์ทอง

“ แมงมีไปช่วยจะมวยมอด ควยสังข์ทองไมลอครูปเงาะป่า ” (๑)

และหนังสือรวมเกียรติรัชกาลที่ ๒ ว่า

“ เมื่อนั้น พระศรีภพโลกทั้งหลาย เห็นพวกพลมวยมอดควอดวาย
ขึ้นพระมหาศทาศายแล้วแปลงไป ” (๒)

娘 ແທງ แปลว่า ผู้หญิง สุภาพสตรี เสียง แอ และ อา
เพี้ยนกันได้ ในคำไทยที่เป็นพวก EUPHONIC COUPLET มีเป็นอันมาก เช่น
แคลง - กลาง ดังนั้น แທງ กับ นาง ก็น่าจะเป็นคำเดียวกันได้ คำว่า
ແທງ ในความว่า แถงน้อย ก็เป็นคำในพวกเดียวกับนาง ในภาษาไทยน้อย
มีคำว่า นาง แปลว่า สุภาพสตรี เป็นคำเรียก บุตรีผู้มีศักดิ์ ไทยนุ่งมีคำนาง NANG
แปลว่า ลูกสาว นางสาว ภาษาอาหม นาง แปลว่า เด็กหญิง นาน แปลว่า
ลูกสาว คำไทยที่ใช้ในภาษาไทยปัจจุบัน “นาง” เป็นคำที่มีความหมายกลายไป
แล้ว คือ ใช้นำหน้าชื่อหญิงที่แต่งงานแล้ว บางทีความหมายแคบเข้าในทางไม่
ก็ หดเสียงให้สั้นเป็น นัง ใช้เรียกบุคคลที่เราเหยียดหยาม อันที่จริงคำนาง
ที่ใช้ในหนังสือวรรณคดีทั่วไป ใช้ในที่สูงก็ได้ เช่น เรียกผู้หญิง นางกษัตริย์ นาง
บุษบา นางจรณา ใช้ในที่แปลว่าผู้หญิงทั่วไปก็ได้ เช่น ในหลักศิลาจารึกพ่อขุน
รามคำแหง “ กูโตบัวโคนางโคเงอนโคทอง ” ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า ไม่ได้ใช้
อะพอะสตร์ที่แต่งงานแล้ว เช่น ในปัจจุบันนี้

อนึ่ง คำ นาง มีในภาษาเขมร เขียนว่า นาง อ่านว่า เนียง ผู้
บางท่านสันนิษฐานว่า นาง ในภาษาไทย มาจากภาษาเขมร แต่การที่เขมรมีคำ
“ นาง ” ใช้นี้ อาจเป็นกรยืมไปจากไทยก็ได้ เพราะได้ยืมคำไทยไปเป็นอัน
มาก คำไทยบางคำที่ไทยกลางเลิกใช้แล้ว เขมรนำไปใช้เป็นที่ราชาศัพท์ก็มี

.....

- ๑. พระราชนิพนธ์ เรื่องสังข์ทอง หน้า ๑
- ๒. รวมเกียรติ พระราชนิพนธ์รัชกาลที่ ๒ หน้า ๔๑๓

เช่น คำ ย่าง ที่แปลว่า ก้าว เดิน สอดดูจากภาษามอญซึ่งเป็นภาษาตระกูลเดียวกับ
กับภาษาเขมร ก็ไม่ปรากฏมีคำนางไข มีแต่คำว่า NAI - PREO ซึ่งแปลว่า A LADY,
A MISTRESS (๐) เมื่อใดหลักฐานว่า ภาษาจีน และภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ มีคำ
นางไขอยู่แล้ว ก็น่าจะยุติได้ว่าคำ นาง เป็นคำไทยแท้ มากกว่าที่จะเป็นคำยืม
มาจากภาษาเขมร

菜 NAN หนาน หรือ นาน แปลว่า ยาก ลำบาก ไทยnungมีคำ
ว่า NAN แปลว่า ลำบาก เช่นเดียวกัน ในภาษาไทยกลาง มักใช้ในคำซ้อน
ภาษาไทยใหญ่และไทยคำที่ คำยาก ไขว่ นาก น. กับ ย. ไขสับกันไค เช่น
หน้า-หน้า นาน-ยาน ดังนั้น นากก็คือ ยาก นั่นเอง คำนานที่แปลว่า ลำบากนี้
ในภาษาไทยกลางไม่มีที่ไรตามลำพัง ปรากฏใช้ในคำซ้อน เช่น ลำบากยากนาน

婊 PAAI ป้าย แปลว่า แพ้ ตัวป. กับ พ. เกิดในฐานกรรม
เดียวกัน มักไขสับเปลี่ยนกันไค เช่น ไทยกลาง พี้ ไทยพายัพเป็น ปี้ ดังนั้น
ป้าย จึงเป็นพ่ายไค คำพายนี้นไม่ปรากฏไรตามลำพังตัวเดียวในภาษาไทยกลาง
มีที่ใช้ในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง " พอกูหนีญญายพายจแจ " คำพายนี้นใน
ภาษาไทยย่อยเป็นป้าย

片 PAAI แต้จิว ป้าย กวางตุ้ง ฝาย ไทยใช้ ป้าย แปลว่า
กระดาน หรือประกาศ

(舟山)三板 SAM PAN กวางตุ้ง ซำป่าน เรือชนิดหนึ่งก่อด้วยไม้
สามแผ่น คำนี้คงเป็นคำจีน ซึ่งไทยยืมมาใช้ว่า สำนั

虫 HUNG หุง แปลว่า รุง (รุงกินน้ำ) ตรงกับคำไทย ตัว
ร. กับ ฮ. เปลี่ยนกันไค ไทยกลางใช้ ร. ไทยภาคเหนือเป็น ฮ. เช่น
เรื่อน เป็น เอื่อน

錢 TSIN ฉิน หรือ ฉิน ตัว ฉ. กับ ส. สับกันไค เช่น
ฉลาด ฉลาด ฉะนั้น ฉิน จึงเป็นสินไค ฉินแปลว่า เงิน ไทยnungใช้ว่า สิน ตรง
กับภาษาไทยกลาง ในคำพูดสามัญไม่ปรากฏไร มักใช้ในคำซ้อน เช่น ทรัพย์สิน
หนี้สิน สินบน สินจ้าง ปรากฏใช้ในโลกนิตินิคำโคลงว่า " เสียสินสงวนศักดิ์ไว้
วงศ์หงส์ " สิน คือ เงิน

鈞 ฉิน แต่ฉิว เป็น เจียน ตัดด้วยตะไกร ในภาษาไทยย่อมมี คำ ฉิน แปลว่า ตัดสิน คำ ฉิน - สิน - ฉิน - เจียน - เจียน - เจียน เหล่า นี้ เสียงคล้ายคลึงกัน ความหมายผิดกันไปนิด ๆ ฉะเพาะคำฉิน ที่แปลว่าตัดสิน ปรากฏใช้ในภาษามัทธไตเป็นปรกติ ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่ ๑ ใช้ คำว่า ตัดสินสินมือ ในราชพิธีบรมราชาภิเษกที่ ๑ จากกรุงเทพฯ มีปรากฏใช้หลายแห่งในความว่า ตัด^(๑) เช่น ถูกรังคนใหญ่สินจาก ยับเป็นวินาศตั้ง ฝ่ายา " และ " หักยับสะบันสินทาต "

(仗) 鏡 เตียง แปลว่า อาวู ในภาษาไทยใช้ว่า แสง แต่ ปัจจุบันปรากฏที่ใช้แต่ในความว่า โรงช่างแสง หมายถึงโรงทำอาวู และ แสงอีกคำหนึ่งที่เป็นภาษามอญ แปลว่า คาบ เช่น กระจกแสงคาบคาย กระจก มาลาเบียง ฯลฯ เราใช้คำว่า อาวู มาใช้แล้ว จึงตั้งคำว่าแสงที่แปลว่าอาวู ของเราเสีย ในคำพูดปัจจุบันในภาษาไทยกลางจึงไม่ปรากฏใช้คำว่า แสง 聲 เซง แปลว่า เสียง ไทยใหญ่ว่า เสง ไทยนุงเป็น สิ่ง ไทยกลางใช้ว่า แสง ในภาษาไทยไม่ปรากฏว่าใช้ใด ๆ แต่เขาอยู่กับคำ สัตต์ แสง ซึ่งเป็นการเอาคำไทยมาซ้อนคำสันสกฤต ทั้งนี้เพราะเป็นความเคยชินต่อ การใช้คำซ้อน

006892

追 CHUI TSUI ฉวย ส่วย แปลว่า ตามไป ติดตามไปส่ง เสียง ส่วยใกล้เคียงกับคำว่า สอย คำในภาษาไทยที่ใช้ซ้อนกันว่า ติดตามหรือตาม ว่าโดย หลักการคล้ายเสียง ส-ฉ เปลี่ยนกันได้ เช่น ฉมัน - สมัน สระอู และ สระออ ใช้สลับกันใน EUPHONIC COUPLET เช่น ฉวย เป็น จอวย บุษ เป็น ยอวย ไทยใหญ่ มีคำสอย แปลว่า ตาม ดูเขาความกันใดสนิท สอย - ทอย - ตาม แปลว่า ติดตาม ด้วยกันทั้งนั้น

散 ซาน ภาษากลาง ภาษากวางตุ้ง อ่านว่า ซาง แปล ว่า แยก กระจาย ทำให้แตกหัก แยกกาย ในภาษาไทยย่อย มีคำ ซาน SHAN อาหม SHAN - ฉาน แปลว่า แยกกระจาย คำนี้ไม่มีที่ใช้ใด ๆ ในภาษาไทย มีใช้ในพม่าคำชอน เช่น ๓๓ แยกซาน แยกฉานซานเซ็น ที่แปลว่าแตกกระจาย

หนังสือ มหาเวศสันดรชาดก

เหมือนหนังสือพรรณเบ็ญมาตีปลาหน้าไซ บรรดาปลาจะเข้าไปให้
แตกชาน อนึ่ง คำว่า ฉาน ยังใช้เขาอยู่กับ ราว - รอยแตก เป็น
ราวฉาน

๑๕ กวางตุงออกเสียง ซ็อง แปลว่า เสว้าโสศ ในภาษาอาหม
มีคำ จาง แปลว่า ความเสว้าโสศ เสียงและความหมายใกล้เคียงกับคำว่า ซาง ซึ่ง
ใช้คู่กับคำว่า ไต เป็นไชซาง มีปรากฏในหนังสือนิราศวันทรว

๑๖ "จำมีไทยไชซาง คำเขาซางาย" (๒)

ไชซาง ก็คือ การร้องไห้เสว้าโสศนั่นเอง

๑๗ กวางตุงออกเสียงว่า คิม แต่จึงเป็น เคี่ยม แปลว่า จุดไฟ
เคี่ยมเค้ง - จุดตะเกียง คำนี้ ไทยในครั้งเก่าเคยตลอดจนถึงประเทศจีน เช่น ไทย
บุง ไชวา แคมไฟ ไทยเวียงจันทน์ ตาม แปลว่า จุด ตามไต แปลว่า จุดไฟ
ตามไต - บองไฟ ตามกอกษา แปลว่า จุดกลอง และยังมีคำว่า ไต แปลว่า
จุด คือ ไตไฟ แปลว่า จุดไฟ

ความแตกต่างของความหมายของคำ จุด ตาม ไต นั้น พระวรวงศ์
เธอ พระองค์เจ้าวรรณไวทยากร ได้ทรงชี้แจงไว้ในเรื่องพจนานุกรมในหนังสือ
วรรณคดี เล่ม ๓ ปี ๒ ตุลาคม ๒๔๘๒ ความว่า "จุด หมายความว่า ทำให้
ติดไฟ คือ จุดแล้วจะมีแสงส่องเป็นเปลวไฟหรือไม่ก็ได้ เราจึงพูดว่า จุดเทียน
จุดธูป คัด ส่วนคำ ไต แปลว่า จุดใหม่แสงสว่าง หรือให้แสงสว่าง ไตเมื่อ
เป็นนาม จึงหมายถึงสิ่งที่จุดไฟสว่าง หรือให้แสงสว่าง ส่วนคำว่า ตาม ใน
พจนานุกรมอาหม แปลว่า BURN ซึ่งกวางเหมือนจุด ในจารึกวัดป่ามะม่วงก็ใช้
ว่า "ตามไตเทียนประทีป เฒาชูปหอมครุระหลบ " ซึ่งสังเกตว่า ไม่ใช่ตามธูป
เพราะฉะนั้นจึงชวนให้เห็นว่า ตาม แปลว่า จุดไฟสว่าง " ในภาษาไทยเวียง
จันทน์ คำว่า จุด มีที่ใช้ถึงสามคำ คือ ใช้ทั้งไต ตาม และ จุด และคำตาม

.....

- ๑. หนังสือมหาเวศสันดร หน้า ๒๒๒
- ๒. นิราศวันทรว หน้า ๘

ในภาษาไทยเวียงจันทน์ใช้ไค้วาง จุดไฟที่ไม่ต้องการให้มีแสงสว่าง เช่น จุด
กลอง ถิไซวาตามกอกยา คั้งนี้ ส่วนในภาษาไทยกลางปัจจุบัน ไม่ได้ใช้คำว่า
คาม มีใช้แต่ในหนังสือ ไม่ใช่เป็นคำพูดสามัญ

札 CHAT ชาติ TO RECOMPENSE ใ้รางวัล ไซค่าเสียหาย
เสียงและความหมายใกล้เคียงกับคำชของไทย ในคำคำว่า ชคไซหรือชคเซย ช.
กับ จ. ไซสับเปลี่ยนกันได้ ในระหว่างไทยถิ่น เช่นไทยทางเหนือ พูดเสียงตัว
ช. ตัว จ. เช่น พี่ชาย - ป้ายาย

車輪 車者 SHU-TO ชื่อโต แปลว่า การพั่น แยกศัพท์ออก
เป็น ๒ คำคั้งนี้ ชื่อ แปลว่า เสีย โต แปลว่า พั่น ในภาษาไทยมีคำชอนว่า
พั่นขันค่อ ขัน หมายถึงการแข่งขัน ส่วนคำค่อในภาษาไทย มีความหมายต่าง ๆ
กัน เช่น ค่อคี่ ค่อหนา นกค่อ และค่อรอง ความหมายของคำค่อในความว่า
พั่นขันค่อ กับ ค่อรอง ใกล้เคียง ไค้วาง ของจีน

羚羊 LING, LING YEUNG เหลง หรือ เหลง แหยง ครง
กับคำไทยว่า เลียงผา หรือบางแห่งไซว่า เยียงผา เลียงหมายถึงสัตว์ชนิดหนึ่ง
รูปร่างคล้ายแพะ ผา = ภูเขาหรือ โดยเหตุที่สัตว์ชนิดนี้อยู่เขา และชำนาญใน
การกระโดดข้ามเขา จึงใช้ชื่อว่า เลียงผา คำผา ซึ่งประกอบบอกลักษณะของ
เลียงนี้ นาน ๆ เขาคความหมายของผา หายไป เมื่อเราพูดถึงเลียงผา จึงนึก
ถึงสัตว์ชนิดหนึ่งโดยไม่ได้นึกถึงความหมายของคำว่า ภูเขาเลย

洽 AP อับ หรือ อับ แปลว่า จม ครงกับเสียงและความหมายของ
อับในความว่า อับจน ในหนังสือขุนช้างขุนแผนมีว่า

" ทองประศรีตอบคำทองศรีประจัน ว่าทุกวันเราทุกข์หาสุขไม่
ยากยับอับจนเป็นพันไป ออเจายอมแรงใจแต่ไรมา " (๑)

屋蓋 อุกกอย ส่วนยอดของเรือน ครงกับคำอกไก๋ยานในภาษา
ไทยเรา ที่เรียกว่า อกไก่นั้น น่าจะสันนิษฐานว่าเป็นคำเดียวกับอกกอยในภาษา
จีน

囊 NONG หนอง แปลว่า หนองขนาดใหญ่ ในภาษาไทยมีคำซ้อน
ว่า หนอง หนองจะเป็นคำเดียวกับ หนองนี้ แต่ความหมายขยายที่มาแปลว่า หนอง

痠 NAI หนาย แปลว่า เหนื่อย ไทยย่อยมี NAI-FATIGUE
แปลว่า เหนื่อย เหมือนกับคำที่ปรากฏใช้ในคำซ้อนของไทยว่า เหนื่อยหน่าย

忒 NIT หนัก แปลว่า เหนื่อย ภาษาไทยจาวมีคำ หนัก
แปลเป็นอย่างเดียวกัน คือคำที่ใช้ในภาษาไทยว่า เหน็ดเหนื่อยนั่นเอง ใน
หนังสือสังข์ทองมีว่า

“ เหน็ดเหนื่อยเมื่อยแสนสิ้นแรงเรี่ยว ทุกข้างทั้งเหนียวน่าหนักใส่” (๑)

呆 หงอย = ใจ ตรงกับคำไทยทั้งเสียงและความหมาย ในหนังสือ
นิพนธ์เวสสันดรชาดก นางอมิตตาวาสุชก “ ยังไม่ทันไปแต่สักร่าง ทำหนา
เป็นจิ้งเป็นหงอยเพาใจ” (๒) ภาษาไทยถิ่น เช่น ชาติและอีสาน ใจว่า เงา
อันเป็น EUPHONIC COUPLET ของคำใจ และถาแปลงเสียงให้เช่นหงอย ดี
แปลว่า มีกริยาเชิงซึม เงื่อง ก็แปลว่า ซ้ำไม่ดวงใจ จัง แปลว่า ใจ ไม่ถูกต้อง
เสียงใกล้เคียงกับจิตภาษากลางตั้งอีกคำหนึ่งว่า พงอ แปลว่า ใจ การแปลงเสียงให้
ผิดออกไปเล็กน้อยให้มีความหมายต่างออกไปเรียกในตำราภาษาศาสตร์ว่า

DISSIMILATION.

徐 ใญ่ SLOW, TARDY ซ่า งาม คำนี้เสียงใกล้เคียงกับคำที่ใช้
ในคำซ้อนว่า เงียบซา แปลว่า ซ่า งาม งาม ไม่ดวงใจ

工 KONG กวางตุงว่า กง จินกลางออกเสียงเป็น กง แปล
ว่า การงาน ในภาษาไทยในชนวนว่า กงการ เช่น ไม่ใช่งการของใคร
หมายความว่า ไม่ใช่ธุระ หรือกิจการของใคร

裳 裳 แปลว่า เครื่องนุ่งห่ม ตอนล่าง ภาษาไทยใช้ว่าแสง
ในคำซ้อนว่า แสงแสง หมายความว่าถึงกลางเองนั่นเอง ทวกลไทยทวกลหนึ่งเรียกว่า
ถาวโง้ง หรือ ถาวซ่งคำ คือ ถาวนุ่งกางเกงคำนั่นเอง ในภาษาลาวทวกล
เรียกกางเกงว่า โง้ง โง้งใหม่ แปลว่า กางเกงใหม่

.....

๑. พระราชนิพนธ์สังข์ทอง หน้า ๗๘

๒. หนังสือมหาเวสสันดรชาดก หน้า ๑๖๐

คำนี้ หนึ่ง หนึ่ง แปลว่า คิคค่อ หนึ่ง คำนี้น่าจะเป็นคำเดียวกับ คำ หนอง ในความว่า เกี่ยวของหนองบุง แปลว่า คิคค่อกัน ค. กับ น. ไซ สับเปลี่ยนกันได้ ดังนั้น คอง กับหนองก็สับกันได้ นอกจากนั้นในภาษาไทยยังมี คำจำพวก เนื่อง เนื่อง เนื่อง อันมีความหมายว่า เกี่ยวกันบุงหมายถึงปนกันไม่มีระเบียบเกี่ยวของหนองบุง หมายถึงการเกี่ยวของปะปนกันนั่นเอง

๗ ๓๒ ๒๒ เลี้ยงดู เลี้ยงดู ทวาย แต่จริงว่า อู แปลว่า เลี้ยงดู เช่นกัน ในคำสอนภาษาไทยว่า กินอูทวาย แปลเอาความว่า กินอูอย่างเต็มที่ ในเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน " ครั้นกินอูทวาย สำเร็จแล้ว " คำพูดเสียงใกล้เคียงกับคำ อู และ ทวาย ก็ใกล้เคียง ทวาย ทั้งความหมายก็จะเข้ากันได้สนิท น่าสันนิษฐานว่า จะเป็นคำเดียวกัน อู หมายถึงการเลี้ยงดู

คำไทยและคำจีนที่พ้องเสียงและความหมาย คงได้ยกมาแสดงข้างต้นนี้ พอเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า ภาษาไทยและภาษาจีน มีความสัมพันธ์เป็นญาติทางภาษ้อย่างใกล้ชิดสนิทสนมเพียงไร และในการค้นคว้าศึกษาคำไทยจากภาษาจีนก็เป็นประโยชน์ที่จะไต่ทราบความหมายของคำไทย ซึ่งบางคำก็นับวันแต่จะตายไป และบางคำก็แทบจะกล่าวได้ว่า ไต่ตายไปจากภาษาไทยแล้ว.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย